

DANSK
VEJHISTORISK
SELSKAB

Dansk Vejhistorisk Selskab
c/o Vejdirektoratet

Carsten Niebuhrs Gade 43, 5. sal DK-1577 København V
CVR 31802067

Web: www.vejhistorie.dk

E-mail: dvs@vejhistorie.dk

Østerbro, den 04. februar 2023

Dansk Vejhistorisk Selskab

Bestyrelsens beretning for 2022

Generalforsamling

Selskabet afholdt ordinær generalforsamling den 22. februar 2022 og ekstraordinær generalforsamling den 23. marts 2022, idet der på den ordinære generalforsamling var forslag om vedtægtsændring vedr. forretningsudvalgets sammensætning, som så blev vedtaget på den ekstraordinære generalforsamling.

Selskabets bestyrelse bestod herefter af:

Valgt af organisationer for en 2-årig periode:

Vejdirektoratet

Chefkonsulent Freddy Knudsen

Danmarks Tekniske Museum

Pt. ubesat

Undervisningsinstitutionerne

Lektor, ph.d. Michael Bregnsbo

Kommunalteknisk Chefforening	Direktør Jørgen Jensen
Kommunalteknisk Vejforening	Ingeniør Roland Rasmussen
Dansk Industri & Asfaltindustrien	Søren P. Simonsen

Valgt på generalforsamlingen for en 2-årig periode:

Civilingeniør Knud Grøndahl Mortensen

Oberst Per Winther

Cand. phil. Jørgen Burchardt

Seniorrådgiver Nils Kristian Zeeberg

Chefkonsulent Niels Chr. Skov Nielsen

Arkivar og historiker Martin Wilson Christiansen

Konsulent Bo Sommer

Chefkonsulent Niels Chr. Skov Nielsen blev genvalgt til formand for Dansk Vejhistorisk Selskab (DVS), og civilingeniør Per Clausen blev genvalgt til revisor.

På det efterfølgende bestyrelsesmøde blev cand. phil. Jørgen Burchardt genvalgt til næstformand, Oberst Per Winther til webmaster, Bo Sommer til kasserer og Freddy Knudsen til sekretær.

Medlemstal og Økonomi

DVS har i 2022 haft 114 betalende personlige medlemmer samt 14 betalende firmamedlemmer. Det er vigtigt at medlemmerne indsender ændrede kontaktoplysninger i form af adresse og e-mail, da DVS ikke modtager disse oplysninger på anden måde. Alle nyhedsbreve og alm. korrespondance sendes udelukkende pr. e-mail.

Regnskabet for 2022 viser et underskud på 2.265,- kr. mod et budgetteret underskud på 3.050,- kr.

Selskabet valgte at støtte udgivelsen af bogen "Da chausseen kom til Skanderborg", der har Selskabets ene æresmedlem - Michael Hertz - som forfatter, selv om dette ikke var budgetteret.

Selskabets revisor Per Clausen har godkendt regnskabet den 28. januar uden bemærkninger.

Samlet set har årets resultat ramt rigtig flot, selvom der naturligvis er afvigelser på flere af posterne, hvilket uddybes i forbindelse med gennemgangen af regnskabet.

Bestyrelsesmøder

Der har i 2022 været afholdt 3 bestyrelsesmøder. Den 16. juni hos Vejdirektoratet i Skanderborg, den 10. oktober hos Vejdirektoratet i København og den 15. december hos Vejdirektoratet i København.

Arrangementer

Der er i 2022 gennemført følgende arrangementer:

- 1) Den 22. februar foredrag om bevarelse af vor vejhistoriske kulturarv v/ Lars Bjarke Christensen, SLKS Center for Kulturarv.
- 2) Den 2. til 6. maj studietur til Irland.
- 3) Den 16. juni foredrag om Vejdirektoratets broforvaltningssystem DANBRO v/ Bo Sommer og besøg ved Dagmarbroen i Skanderborg v/ Brobisserne i Skanderborg.
- 4) Den 6. august vejhistorisk udflugt til hulveje og oldtidsminder ved vestenden af Farum Sø v/ Per Winther og Fonden Oldtidsstier.dk.
- 5) Den 24. september vejhistorisk ekskursion til den nye Storstrømsbro v/ Ulrik Blindum og Arne Rosenkvist.
- 6) Den 10. oktober foredrag om Bilsamlefabrikker i Danmark v/ Erich Karsholt

Hjemmesiden

Selskabets hjemmeside www.vejhistorie.dk er løbende blevet vedligeholdt og opdateret i løbet af 2022. Den indeholdt pr. 31. december 2022 696 enkeltsider, heraf 368 sider med beskrivelser og billeder af danske milesten. Der er ikke foretaget væsentlige ændringer eller udvidelser af hjemmesiden og dens indhold i løbet af året.

Der har i 2022 været i alt 17.762 besøg på hjemmesiden og 35.103 sidevisninger. Det er en tilbagegang i forhold til 2021 på hhv. 17 % og 21 %, som formentlig må tilskrives manglende tilføjelse af nyt stof. Det er stadig forsiden og siderne om historiske kort, veje og broer samt milesten og kilometersten, som er de mest besøgte.

Hjemmesiden er fortsat med til at udbrede kendskabet til selskabet og dets aktiviteter til en større kreds. Selskabet har i årets løb fået henvendelser fra både medlemmer og ikke-medlemmer med spørgsmål eller nye oplysninger om især historiske veje og broer, milesten og kilometersten. Henvendelserne er blevet besvaret af medlemmerne af bestyrelsens forretningsudvalg og af Milestensgruppen.

Den planlagte omlægning af hjemmesidens udseende har måttet udskydes til begyndelsen af 2023.

Facebooksiden

Selskabets facebookside [Dansk Vejhistorisk Selskab | Facebook](#) havde pr. 31. december 2022

- 701 følgere (en fremgang på 178 i løbet af 2022),
- 664 som synes godt om siden (en fremgang på 165 i løbet af 2022).

(Antallet af "synes godt om" er inkluderet i det samlede antal af følgere)

Der er i løbet af 2022 tilføjet 10 nye opslag. De fleste opslag er nået ud til mellem 100 og 200 personer (max. er 331).

Et stigende antal besøg på hjemmesiden sker via links i facebook-opslag.

Selskabet vil derfor i 2023 forøge antallet af opslag, koordineret med opdateringer af hjemmesiden og udsendelsen af nyhedsbreve.

Milestensgruppen

Gruppen har heller ikke i 2022 holdt fysiske møder eller haft andre aktiviteter, men har holdt forbindelse pr. e-mail og telefon.

Gruppen har i juni været repræsenteret ved en reception i Gevninge i anledning af genopstillingen af 5¼-milestenen fra den tidligere Roskilde Højskole i Gevninge. Genopstillingen er muliggjort ved et udmærket samarbejde med Lejre Kommune og Gevninge Bylaug.

Gruppen har i 2022 ikke fået nye underretninger om hidtil ukendte milesten, men har løbende besvaret indkomne spørgsmål om milesten, kilometersten og andre historiske vejsten og mindesten.

Der er ikke lagt yderligere beskrivelser af milesten på selskabets hjemmeside. Arbejdet hermed vil blive genoptaget efter den planlagte modernisering af hjemmesiden i begyndelsen af 2023.

Det er ligeledes hensigten i 2023 at genoptage den nyfotografering af og opdatering af oplysninger om milesten, som blev indstillet ved udbruddet af COVID-19.

Gruppen holder via formanden kontakt med den tyske Forschungsgruppe Meilensteine, hvis geografiske interesseområde omfatter de tidligere danske hertugdømmer Slesvig, Holsten og Lauenborg. Formanden har – som opfølgning på et indlæg på gruppens årsmøde i 2021 – skrevet en artikel om chausseer og milesten i Sønderjylland/Nordslesvig til medlemsbladet Das Meilenstein-Journal. Artiklen forventes bragt i maj 2023.

Forsknings- og Redaktionsudvalget

Udvalget består af Jørgen Burchardt (formand), Michael Bregnsbo, Martin Wilson Christiansen, Steffen Elmer Jørgensen og Nils Kristian Zeeberg. Layout af Vejhistorie udføres af Anna Falcon og korrekturlæsning af Per Winther.

A. Vejhistorie

Der er udgivet to numre i 2022:

Nummer 39 - på 40 sider - indeholdt:

Artikler:

- Geir Paulsrud: *Generalveimesterperioden 1665-1814 (1824)*.
- Jørgen Burchardt: *De fem Halsskovbroer*
- Anmeldelser:

Ulrik W. Blindum: *Gamle vejer og vegar*

Steffen Elmer Jørgensen: *Vejkort i Rigsarkivet*

Nils Kristian Zeeberg: *Da chausséen kom til Skanderborg*

Nils Kristian Zeeberg: *Vejpæle langs hovedlandevejen*

I historieverdenens største nyhedstjeneste, Historie-online, har nummeret fået en stor og flot anmeldelse skrevet af tidligere museumsdirektør Per Ole Schovsbo.

Nummer 4 - på 16 sider - indeholdt:

Artikler:

- Niels Jonassen: *Dansk Veteranbil Klubs Bibliotek*
- Kasper H. Andersen og Peter Jensen Maring: *Viabundus. En ny digital indgang til vejhistorien ca. 1350-1650*

Selskabet er meget taknemmelig for den økonomiske støtte til udgivelsen fra Arkil Holding, Cowi, Asfaltindustrien, Rambøll og Nordisk Vejforum (NVF). Vi måtte desværre skifte til et dyrere trykkeri, og samtidig er prisen på papir steget betragteligt.

B) Distribution artikelvis

For at effektivisere tidsskriftets distribution ønsker vi at markedsføre de digitale artikler enkeltvis. Herved kommer artiklerne højere op i Google, og – vigtigst – kan der laves link direkte til en given artikel.

En ny mulighed er, at hver artikel får en såkaldt DOI (Digital Object Identifier), som er tidsskriftsbranchens standard for nummerering af artikler lidt i stil med bøgernes ISBN numre. Herved kan litteraturhenvisninger ske via et DOI, lige som digitale links via et DOI fører til artiklen.

Det Kongelige Bibliotek kan levere en sådan tjeneste. Betingelsen er, at tidsskriftet lægges på bibliotekets tjeneste Tidsskrift.dk. Tjenesten er gratis. Vi skal selv lægge artiklerne på nettet, men med to numre om året vil arbejdet være overkommeligt. Vi kan efterfølgende også lægge vores bagkatalog på Tidsskrift.dk.

Der er indgået kontrakt med Det Kongelige Bibliotek, og arbejdet er klart til at gå i gang i 2023.

C) Konference om brohistorie: Bridges through the ages

I sidste årsberetning blev det fortalt, at idéen om at udgive et bogværk om de danske broer og dansk brobygningshistorie havde mistet momentum på grund af, at deltagere i initiativgruppen havde trukket sig ud. Projektet lever endnu, men skal gentænkes. Det fik os til at lægge basis ved at afholde en konference om broer. De første grundlæggende trin kom på plads:

1. Syddansk Universitet støttede initiativet og havde reserveret lokaler 14.-16. oktober 2022

2. Et panel af internationale rådgivere blev nedsat efter en overordentlig positiv respons på vores henvendelser herunder støtte fra flere tidligere præsidenter af IABSE, repræsentanter for de vigtigste internationale organisationer for bevaring af broer samt fra nogle af verdens førende museer. Især de nordiske lande er godt repræsenteret.
3. Konferencens titel var "Bridges through the Ages", og der blev udarbejdet et call med vægt på alle aspekter af broers historie og udvikling – teknologi, økonomi, planlægning, arkitektur, kulturelt osv.
4. Der er forberedt en hjemmeside, som findes i en test-udgave på www.bridges-through-the-ages.dk

Desværre lykkedes det ikke bestyrelsen at rejse penge til konferencen. Som en start skulle rejses et mindre beløb, og et større beløb ved konferencens afholdelse. Det lykkedes ikke at rejse det mindre beløb, hvorfor vi måtte udskyde. Der arbejdes som en start med en mindre konference med færre deltagere og kun med nordiske sprog.

D) Hvidbog og kampagne for et center for dokumentation og information

Vi fik en mulighed for at gøre opmærksom på savnet af et vejmuseum, og vi foreslog som et alternativ (eller en forløber for et museum) et center for dokumentation og information om vejhistorien. Sommerens store satsning blev publikationen *Hvidbog. Center for dokumentation og information. Den vejbaserede infrastruktur 1865-1965*, på 64 sider, redigeret af Jørgen Burchardt. Publikationen blev sendt til Folketingets Kulturudvalg og Kulturministeriet. Vi var i delegation hos Kulturudvalget, så politikerne har hørt vores synspunkter.

Hvidbogen blev udgivet i forbindelse med et forslag til ændring af Museumsloven. Lovforslaget blev vedtaget uden ændringer. Selskabet fik dog foranlediget en (mindre) tilføjelse til Kulturministeriets Bekendtgørelse om ændringer af underordnet betydning på beskyttede fortidsminder. Vi har ad uofficielle kanaler fået at vide, at Slots- og Kulturstyrelsen vil iværksætte en kampagne om "infrastrukturens kulturhistorie". Det vil være i den forbindelse, vi vil kunne fortsætte vores arbejde med at sikre vejsektoren en større og permanent institution til at varetage det store områdes kulturhistoriske opgaver.

Hvidbogen tog også mange arbejdsmæssige ressourcer, som vi endnu er ved at skulle indhente. Vi må også konstatere, at det politiske bagland i hele vejbranchen og det politiske system ikke er så stærkt, som da Per Milner var direktør for Vejdirektoratet. Tiderne har forandret sig, og det er blevet en pædagogisk opgave at forklare beslutningstagere, at vejtransport er vigtig – også kulturhistorisk.

E) Udgivelser

Selskabet har tidligere udgivet bøger med stor succes. Denne aktivitet vil vi gerne gentage. I Redaktions- og Forskningsudvalget er der mulighed for, at to projekter kan realiseres inden for de

kommende år. Planerne er stadig aktuelle, og kan realiseres, når aktørernes tid frigøres. Det drejer sig om:

A) Bog: *Den danske trafikplanlægning* (arbejdstitel) – af Steffen Elmer Jørgensen.

Manuskriptet er tæt på at blive færdig, men det sidste kvalitetstjek mangler.

B) Bog: *"Dansk brohistorie"* (arbejdstitel) af Jørgen Burchardt, som har skrevet en del artikler og videnskabelige papers ligesom emnet er præsenteret og diskuteret på internationale konferencer. Ud over de karismatiske store broer, er der tre store brobygningsperioder: jernbanernes broer fra midten af 1800-årene til begyndelsen af 1900-årene, bilvejenes betonbroer fra 1900 og frem til 1930'erne og så motorvejsbyggeriets mange broer. Der skal forskes mere i disse broer, hvorfor en udgivelse tidligst kan blive i 2024. Ansøgning om midler kan derfor blive aktuelt medio 2023.

F) Nordbalt

Vi er ved igen at blive medlem af det nordiske samarbejde, som det hedengangne Danmarks Vejmuseum tog initiativ til. Den danske deltagelse smuldrede efter nedlæggelsen af Danmarks Vej- og Bromuseum. Vores muligheder i det nordiske samarbejde er styrket gennem de seneste måneder, både gennem arbejdet med brokonferencen og med publicering af nordiske bidrag i Vejhistorie.

Netværket har igennem nogle år arbejdet uden Danmarks deltagelse. Aktive vejmuere findes i Norge, Finland og Estland, men der er også kontakter og en vis grad af aktiviteter i Letland, Island og Polen. Sproget er derfor i stor udstrækning engelsk.

Initiativet til tidsskriftet Braut blev oprindeligt taget af Vejhistorisk Selskab/vejmuseet, men er de seneste år udgivet uden vi har været involveret. Her vil vi selvfølgelig gerne bidrage med artikler om dansk historie.

Det norske vejmuseum vil afholde en konference i september 2023.

E) Trafik & Veje

Vi deltager i redaktionen af branchens tidsskrift Trafik & Veje, hvor Jørgen Burchardt er selskabets repræsentant i tidsskriftets redaktionspanel og som sådan deltaget i panelets møder.

Artiklen "Roadpricing – det har vi haft" af Jørgen Burchardt blev trykt i nummer 1, 2022.

Tidsskriftet fylder 100 år i 2024, hvilket muligvis kan give anledning til historiske artikler.

Æresmedlemmer

Der er ikke udnævnt nye æresmedlemmer i Selskabet i 2022, så der er fortsat 2 æresmedlemmer, nemlig civilingeniør Ivar Schacke og cand.mag. Michael Hertz

Nyhedsbreve

Nyhedsbrevene afløste ved årsskiftet 2020/2021 de hidtil udsendte meddelelser til medlemmerne.

Der er udsendt 17 nyhedsbreve i 2022 (samme antal som i 2021). Udsendelsen sker udelukkende pr. e-mail.

Nyhedsbrevene havde 200 abonnenter ved udgangen af 2022, heraf 44 ikke-medlemmer af Selskabet.

Selskabet anser fortsat nyhedsbrevene som det væsentligste meddelelsesmiddel i kontakten til medlemmerne og andre vejhistorisk interesserede.

Niels Chr. Skov Nielsen

Formand DVS